

Järjestöt ja tulevaisuuden sote-keskus -tilaisuus

10.3.2020 klo 12-14.30, Muikku-Sali, Joensuun pääkirjasto, Koskikatu 25, Joensuu

Muistioon kerätty sekä tilaisuudessa tehty tiivistys fläpille sekä sihteerin muistiinpanot seuraavista työpajoista:

- lapset ja nuoret ja perhekeskus
- ikäihmisten palvelut
- mielenterveys- ja päihdepalvelut
- digitaalisten palveluiden kehittäminen
- vammaispalvelut
- järjestöyhteistyö

- Millaisia kysymyksiä ja toiveita järjestöille?
- Millaisia kysymyksiä ja toiveita järjestöiltä?
- palveluohjaus ja neuvonta: Minkälaisia rajapintoja järjestöihin?

LAPSET JA NUORET JA PERHEKESKUS

Iina Der Herder, erityisasiantuntija, Siun sote, sihteerinä Marika Hurskainen, järjestöagentti, Pohjois-Karjalan Martat

1.
 - Onko sähköiselle perhekeskukselle tarvetta?
 - Mikä on järjestöjen ammatillista osaamista perhekeskuksissa?
2.
 - Maahanmuuttajaperheiden huomioiminen
 - Vastuuyöntekijöiden käyttö
 - Koko perheen huomiointi
3.
 - Palveluohjauksessa on tärkeää palveluiden ja toiminnan tunteminen puolin ja toisin
 - Tärkeää tuntea ja tietää perustiedot ja uudistukset, jotta osaa palveluohjata

Sihteerin muistio: Lapset ja nuoret ja perhekeskus

- IPC-kaikille käyttöön, muuten ei saada rahoitusta.
- IPC on masennuksenhoito-ohjelma. Lievän tai keskivaikean masennuksen hoidossa käyttöön mm.
- koulukuraattorit, koulupsykologit yms.

Monikulttuurisuus:

- Maahanmuuttajaperheiden huomioiminen, perheiden huomioiminen yksilöllisesti
- Monikulttuurisia perheenjäseniä Pohjois-Karjalassa noin 7500, tarpeet huomioitava
- Saako palveluita järjestöiltä eri kielillä?
- Tulkkipalveluiden mahdollisuuden tunteminen toimijoiden keskuudessa →lisättävä

Kulttuurierojen tunteminen/tunnistaminen

- Löytyykö henkilöstöltä tietoa kulttuurillisista eroista?
→Kulttuurisensitiivisyyden lisääminen

Lastensuojelun pelko, tietämättömyys lastensuojelullisista mahdollisuuksista.

→kulttuurisensitiivisyyden lisääminen

→järjestöt viestimään lastensuojelusta mahdollisuutena, ei pelkona

Palveluohjaus (nuoret & maahanmuuttajat)

→luottamuksen lisääminen asiakkaan ja työntekijöiden välillä

→tutun henkilön mukaan saaminen toimintaan → **järjestökentältä vastuutyöntekijä**

→koko perheen ja heidän tarvitsemien kaikkien palveluiden saaminen ja tarve

→selkokielen lisääminen

→Yhteishenkilö myös järjestötoimijoille

Soten vastuutyöntekijän täytyy tiedostaa/tunnistaa järjestökentän palvelut.

Neuvot ja tiedot uudistuksista järjestöille etukäteen sotelta.

Olisiko sähköiselle perhekeskukselle tarvetta?

Olisi tarvetta → saavutettavuus

Pitäisikö olla muita järjestöasioiden viestintäkanavia kuin Jelli?

→Kyllä. Paikka, mistä myös järjestöt saavat tietoa lakisääteisistä toimijoista ja toiminnoista.

Mikä on järjestöjen ammatillista osaamista perhekeskuksissa?

→TUL:n tähtikartaston mukaiset toiminnot (liitteenä)

Yhteiset palaverit sosiaalityöntekijöiden kanssa.

→ammatillisen osaamisen vieminen työparityöskentelyn muodossa asiakkaille

Käytännössä jo toimii joidenkin järjestöjen kanssa. Mahdollisuus lisätä erityisosaamisen hyödyntämistä.

IKÄIHMISTEN PALVELUT

(ikäneuvo65+ matalan kynnyksen palvelu- ja neuvontaohjaus, omais- ja perhehoito,)
Kati Nygren, palveluesimies ja Katri Tuulensola, Arjen tukipalvelut, Siun sote, sihteeri Katja Hämäläinen-Puhakka, järjestökehittäjä, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys

Kysymyksiä ja toiveita:

- kuntouttava päivätoiminta
- omaishoidon tukeminen tärkeää
- yksilölliset tarpeet otettaisiin huomioon
- Mikkelin ”Omatori”-malli
- tietoa, mihin ohjataan eteenpäin – ”yhdyshenkilö”
- jalkautuvat palvelut (esimerkiksi muisti ym. vamma → kaikille)
- ihmisten työnkuvat lähtevät ihmisten tarpeista (etsivä työ) → kustannusvaikuttavuutta
- oppisi tuntemaan esim. järjestökentän – ”työparitoimi”
- ikäneuvo: tarkastus eläkkeelle jäädessä
- helpot kanavat löytää tietoa (esim. yhdyshenkilöt)
- omaishoitajien kokemusasiantuntijakoulutus (yhdessä järjestöjen kanssa)
- omaishoitoon (kuntoutus mukaan)

Järjestöille:

- asiakaspalautteet
 - yhdessä/yhteistyö (esim. ryhmien hyödyntäminen) jatkuvana?

Palveluohjaus ja neuvonta:

- tiedon välittäminen
- hakemusten tekeminen & välittäminen
- linkkinä → ihminen oikeaan palveluun

Sihteerin muistio: Ikäihmisten palvelut

Kysymyksiä ja toiveita järjestöille?

- kotona asumisen tukeminen laaja-alaisesti eri toimijoiden kesken, myös järjestöt mukaan
- ikäneuvo 65+, jossa myös sähköinen palvelutarjotin, järjestöt mukaan toimintaan ja järjestöjen palvelut tarjottimelle
- ikäneuvossa otetaan kiinni eläkkeelle jäävät. Tarvetta olisi ”eläkkeellejäätitarkastukselle”, vaikka kutsuna kirje kotiin kaikille ja/tai ”kouluuntulotarkastus”-tyyliin, huomio kokonaisvaltaisesti koko elämään (myös järjestöjen osuus elämässä), ei vain terveydenhoidollisiin asioihin. Aiemmin oli 75-vuotiaille kotikäynnit.
- monialaisuus työskentelyssä eri tahojen kesken
- malli kuntouttavasta ryhmätoiminnasta: yhteistyö järjestöjen kanssa
- toivotaan, että järjestöissä osallistuttaisiin asiakaspalautteen keräämiseen. esim. omaishoitajat ja läheiset: palautetta kerätään lähinnä omasta toiminnasta, voitaisiin kysyä samalla soten asiakaspalautetta

- muistiyhd., reuma, velmut ym. ryhmien, kohtaamispaikkojen ja jalkautuvan työn hyödyntäminen Siun soten palautekanavana, joko aika ajoin tai jatkuvana palautteena. Kaikenlaisen palautteen hyödyntäminen paremmin.

Kysymyksiä ja toiveita järjestöiltä?

- Mikkelin Omatori-mallin -tyyppinen yhteistyö, jossa ohjataan sekä julkisiin että järjestöjen palveluihin. Siinä eri toimijat valmennettu mukaan yhteistyöhön. Ei ikäkriteeriä.
- ”hyvinvointiasemamallin” kokemusten hyödyntäminen: järjestöjen ja julkisen yhteistyö matalan kynnyksen palvelujen kehittämisessä, työparityö, yhteinen jalkautuminen ym.
- hyvinvointiasemalla oli ennen Siun sotea kokeilussa myös julkinen puoli matalan kynnyksen palveluohjauksen toteuttajana: työnkuvaa ei ole, vaan työnkuva rakentuu kohdattujen ihmisten tarpeista. Työtehtävät kävelevät ovesta sisään ja erit. kohdataan jalkautumalla ihmisten pariin.
- etsivälle/jalkautuvalle työlle virallinen status sosiaali(alan)työn muotona. Nyt ko. toiminta lähinnä järjestöjen hankkeiden varassa, silloin kun rahaa saadaan. Sama työmuoto naamioidaan aina uuteen muotoon hankkeita varten (vaikka toiminnan ydin on sama kuin aiemmin), jotta saadaan rahaa. Toimivia malleja kuitenkin jo on ja niille pitäisi saada pysyvyyttä ja tunnustusta.
- uusien järjestöjen jalkautuminen kuntiin: kuinka etsiä esim. hyvinvointikoordinaattoreiden tms. yhteystiedot ja esim. tilat kunnissa?
- (omaishoitajien) kokemusasiantuntijoiden kouluttaminen yhteistyössä Siun soten kanssa ja kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen
- yhteisenä huolena omaishoitajien jaksaminen

Palveluohjaus ja neuvonta: millaisia rajapintoja järjestöihin?

- uudenlainen, laaja-alaisempi palveluohjaus?
- järjestökentän toimijat ja julkisen puolen toimijat tutustumaan toisiinsa: tietää, mitä kukakin tekee, tulee tutuksi, helpompi ottaa yhteyttä
- järjestön ihminen (myös jalkautuvan työn tekijä) sisäänheittäjänä ja saattajana palveluihin
- niiden tavoittaminen, joita perinteinen järjestelmä ei tavoita
- ennaltaehkäisevä työ jo lapsena/kaikenikäisenä: tilanteen pysäyttäminen ajoissa, jotta ei jouduta raskaampiin palveluihin
- jalkautuvan työ palveluohjauksessa: sinne missä ihmiset ovat, työn kehittäminen edelleen myös niihin, joita ei tavoita edes jalkautumalla ”turuille ja toreille”
- niiden etsiminen, joita ei perinteinen palvelujärjestelmä tavoita
- yksilöllisten tarpeiden huomioiminen, ajan antaminen, henkilökohtaisuus, kokonaisvaltaisuus
- jalkautuva palveluohjaus, palveluohjaukseen hakeminen ja saattaminen?
- ennaltaehkäisevä työ jo keski-ikäisinä
- julkinen/järjestöt: ohjaus puolin ja toisin toistensa toimintoihin osana palveluohjausta
- tietouden lisääminen, tiedon etsiminen yhdistystoiminnasta osaksi palveluohjausta, Jellin kehittäminen julkisen puolen tarpeisiin

Toiveita vammaispalveluiden kehittämiseen järjestönäkökulmasta?

- liikkuminen, palveluihin pääsy
- asioiden esteettömyys
- erityislainsäädäntö turvaa asioita, kuka valvoo asioiden toteutumista, järjestöt tässä tärkeässä roolissa

Muuta

- omaishoitajien jaksamisen tukeminen yhteinen huolenaihe
- kuinka toimia, kun omaishoitajat eivät pidä vapaita: kohta on kaksi hoidettavaa: kotiin tuotava hoidettavalle fysioterapiaa ym.
- usein liian tiukat ikäkriteerit palveluihin pääsyssä
- jos olen vertaistukihenkilö, mihin ohjaan jos tarvitaan esim. sairaanhoidollista apua, jos ei ole yhdyshenkilöä. Yhteyshenkilöiden varmistaminen sos. ja terv.palveluissa. Hyväkin palveluketju voi muuten katketa.
- Kiteen malli: omahoitajamalli, tästä keskustelua
- jalkautuva palvelu kaikenikäisille
- kokemusasiantuntijat mukana perhehoidossa?

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

(Miepä-Pohjois-Karjalan projekti)

Kirsti Sainola-Rodrigues, ylihoitaja, Siun sote, sihteeri Minna Turunen, toiminnanjohtaja, Pohjois-Karjalan mielenterveysomaiset – FinFami

”Pohjois-Karja/MIEPÄ” -projekti

- koko väestö huomioiden
- tiedotus
- koulutus
- avoimuus
- järjestöiltä ostopalvelua täydentämään toimintaa
- itsemurhien ehkäiseminen (itsemurhaohjelman sisällyttäminen soveltuvin osin)
- normalisointi

Palveluohjaus parempaa

- maahanmuuttajat: ”palvelupudokkuus”
- kulttuurierot, tiedon puute

- järjestötoimijoille riittävästi tietoa miepä-palvelujen mahdollisuuksista
- miepä-osaamisen laajentaminen
 - oikea reagointi, tunnistamisen aikaisuus
- päällekkäisyyksien välttäminen: roolit selviksi – Kuka tekee mitäkin?
- stigman vähentäminen
- kaikille riittävät mt-aidot
- puhumisen kulttuurin muuttaminen
 - oletusten & ennakkoluulojen vähentäminen
 - oikeanlaista tietoa: huom! ikätaso huomioiden (myös/etenkin) lapsille & nuorille
- toimijuuden & osallistamisen hyödyntäminen/mahdollisuudet → järjestöjen + julkisten palveluiden synergia
- riittävästi (ensi)tietoa asiakkaalle/osallistujalle palvelusta/toiminnasta
- palvelun järjestäjän vastuuttaminen: Mitä tarjoan? Kenelle? Miksi? Kuinka kauan? Mitä tämän jälkeen? Ei jätetä ns. tyhjän päälle
 - ei oleteta, että asiakas/omainen tietää palvelut
- Entiset toimintamallit käyttöön
- hevari, tukihenkilökoulutus, matala kynnyks (voimavarakeskeisyys)
 - eläkkeelle ...
 - sote-ihmisille tietoa järjestöistä

Sihteerin muistio: mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mitä on tulossa miepä-alalle sote-keskus hankkeeseen?

”Pohjois-Karjalan miepä-projekti”, ”Välittämisen meininki”

Nimeä vielä haetaan

- mielenterveystaidot väestölle
- mielenterveysosaaminen ammattilaisille

- Implementointi tiedotuksella, koulutuksella ammattilaisille ja koko väestölle
- Rinnalla luodaan toimintamalleja, jotka kantavat jatkossakin yhteistyörakenteet jäisivät elämään ja kantamaan tulevaisuuteen.
- Asiakasraadilta on saatu raportti ja sen ajatukset otetaan huomioon. Otetaan huomioon toiveet itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämisestä ja siitä on otettu soveltuvin osin toimia mukaan hankkeeseen.

- Lapsiperhetyö on tärkeä osa.
- Kerralla (asiat) kuntoon -toimintamallien vahvistaminen ja toteuttaminen
- Ryhmätoimintojen kehittämistä – myös yhdessä järjestöjen kanssa
- Laaja yhteistyö: oppilaitokset, koulut, työhyvinvointi, varhaiskasvatus
- 2022 saakka on hankekausi
- Järjestöt voivat osallistua ostopalveluina

Millaisia toiveita on järjestöille? Millaisia toiveita järjestöiltä?

Yhteistä toimintaa paikkakuntien tilanteen mukaan: kaikki yhdessä järjestävät – ei leimautumista, yhteistyön korostuminen, ryhmät, tapahtumat, - YTY:ssä on hyvä alku tähän. Hyödynnetään sitä, että mielenterveysasioista on avoimempi ilmapiiri ja erilaisia toimijoita on mahdollista saada mukaan.

- *Digituki ja neuvonta kuntoutujille, vertaistuellista oppimista*
- *Tieto yhdistystoiminnasta osaksi sote-ammattilaisen koulutusta ja perehdytystä.*
- *Kokemusasiantuntijat aktiivisesti mukaan hankkeeseen.*
- *Ideoita levitettäväksi toimintamalleiksi:*
 - Tukihenkilökoulutukset (eri tahoja, mm. Aulis-hanke, P-K:n Mielenterveyden tuki ry)
 - Hevari- kansalaistaitona eri kohderyhmille järjestöihin, käynnistää prosessin, että alkaa miettiä omaa itseään ja valintojaan (Aspa)
 - Huomioi omaiset- malli (P-K:n mielenterveysomaiset – FinFami ry)
 - Mielenterveyden ea-kurssit (Mieli ry)
 - Lapsiomaistyön perehdytys (P-K:n mielenterveysomaiset + yt-tahot)
 - Ystäväpiiri ikäihmisten yksinäisyyden lievittämiseksi (Vanhustyön keskusliitto, vapaaehtoistoimintaa)
 - nuorille digipalveluja esim. chatti, some, jossa päivystää tai voi saada kontaktia niin järjestöihin kuin Siun soteen?

Selvitellään toimintamalleja ja valitaan hyvät mallit syksyllä 2020

Tärkeää on päällekkäisyyksien välttäminen, synergia-edut eri toimijoiden kesken.

Palveluohjaus ja neuvonta, millaisia rajapintoja

Maahanmuuttajat/ perheet eivät ohjaudu palveluihin ja eri kulttuurissa suhtaudutaan kovin eri tavoin mielenterveysasioihin, joten henkilö ei osaa hakea, ei tiedä, että on olemassa koko asiaa tai siihen apua. Jos on ohjautunut palveluihin, voi käydä, että ei ota palvelua vastaan eikä tiedä, mistä on kyse, ei tunne koko asiaa. Säikähtää ja voi kieltäytyä ottamasta vastaan palvelua.

Tarvitaan selkokielistä tietoa palveluista ja palveluohjausta, jossa perehdytään perheen tilanteeseen. Esim. rasmin kohtaaminen voi suistaa mielenterveysongelmiin koko perheen.

Palvelupolku ei vie eteenpäin, jos ihminen ei osaa vaatia, ei tunne järjestelmää, lisäksi leimautumista pelätään, esim. että omat lapset leimautuvat hulluksi. Tätä pelkoa ja huolta on myös suomalaisilla omaisilla ja huolta siitä, että oma yhteisö leimaa ja tuomitsee (kotikylä). Esim tämä on yksi syy miksi omaiset eivät uskalla lähteä omaisten vertaisryhmiin mukaan.

Otetaanko mukaan koko perhe? Nuorten palveluissa otetaan koppi (Joensuussa) ja toimii perheen huomioiminen, toimiiko lapsille ja muualla maakunnassa? Onko palvelut ”häkkyrä”, jossa useita erillisiä tahoja vai yhden luukun palvelu, josta pääsee mukaan palvelujen tukiverkkoon?

Järjestön rooli? Järjestössä toimii neuvontaa, esim. harrastus- ja vertaisryhmissä tulee esiin tarpeet. Kun löytyy luottamusta kertoa huolista, niin ryhmän ohjaajan on hyvä osata neuvoa ja ohjata. Ryhmän ohjaajalla tai järjestön työntekijällä on huolta, otetaanko todella koppi ihmisen ja perheen tilanteesta. Eteneekö asioiden hoito?

Mielenterveysosaamista järjestöjen työntekijöille, miten palvelut toimivat, ylipäättään toimijoilla olisi tieto toisistaan.

Järjestöissä yms. kohdataan paljon ihmisiä, joille

- voidaan vahvistaa ehkäisevää toimintaa ja mielen hyvinvointia, voimaannuttavaa yhdessä tekemistä ja vertaisuutta
- voidaan tarvittaessa tarjota ohjaus miepä-palvelujen piiriin eli soitetaan hoitokoordinaattorille (vaikkapa yhdessä)

Järjestöissä voidaan huomata hyvinvointiasioita: nukutko tarpeeksi jne., rentoudutko, onko mukavaa tekemistä, miten paljon huolia ja murhetta, miten helpottaa omaa oloa. Kenelle voi puhua huolista? Usein jo huolista puhuminen luotettavalle ihmiselle helpottaa. Välttämättä ihminen ei edes tarvitse ”neuvoja” vaan kuuntelijaa. Tuntevatko ihmiset esim. valtakunnalliset neuvonta- ja tukipuhelimet? Niitä on eri tilanteisiin. Järjestötyöntekijän on hyvä tuntea auttavat puhelimet.

Tärkeä oppia mielenterveystaitoja jo kouluissa, myös koko elämänajan. Erityisesti elämänvaiheiden muutokset ja yllättävät muutokset ovat kohtia, jolloin mielenterveystaitoja tarvitaan.

Hyvä jos olisi laajemmalti eri tahojen toiminnassa mukana sairaanhoitajia ja muita sote-ammattilaisia, jotka tukevat ihmistä hänen arjessaan ja kokoavat tarvittavaa palvelua ihmisen/ perheen tueksi lähiympäristössä. Ei tarvitse lähettää minnekään.

Palveluntarjoajalla on tärkeä olla taito että selitetään, mikä tämä palvelu on ? Yleensä oletetaan, että jokainen uusi (tai entinen) asiakas (ja /tai hänen läheisensä) tuntee palvelut, mutta tietoa tarvitaan usein. Kuvataan mitä palvelu tarkoittaa ja miten se toimii ja mitä hyötyä siitä on, tuleeko kuluja jne., miten ihminen itse osallistuu, mikä on hoitavan tahon rooli ja muiden palvelujen rooli.

Kerrotaan ihmisille: Mitä on mielenterveyspalvelut? Miten toimii alkoholikatkaistu? Millaista hoitoa on ja miten ihmiset ovat kokeneet hoidon ja selviytymisen?

Normalisoidaan asiat, leimat pois ja ihmiset mukaan tavanomaisiin palveluihin – Huom! yläkoulu on liian myöhään

DIGITAALISTEN PALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

(digituki) Anna Pölönen, Siun sote, sihteeri Marleena Laakso, viestintäkoordinaattori, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys

Palveluohjaus ja neuvonta

- kuntien palvelupisteillä voitaisiin ohjata laajemmin kuin kunnan palveluihin
- Voisivatko eri tahot järjestää yhteistoiminnallisesti tukea asiakkaille?
- Voidaanko neuvoa vahvan tunnistautumisen taakse?
 - digituen eettiset ohjeet tehty 2019
- **sote-keskuksiin digineuvoja**
 - säännöllinen digineuvonta sote-keskuksiin
 - eri järjestöistä digineuvoja vierailemaan sote-keskuksiin
 - (pysyvä) digituen piste sote-keskuksiin
 - yhteistyössä sote + järjestöt + viranomaiset ym.
- **jalkautuva digineuvonta**
 - kirjastoautojen kyytiin soten digituki
 - digibussi kiertämään maaseutuja
 - nuoret neuvomaan ikäihmisille digipalveluita
- tieto eri toimijoiden digipalveluista & digituesta jakoon
 - helposti löydettävissä oleva tieto
 - olemassa olevan tiedon hyödyntäminen
 - jaetaan tietoa toisten tapahtumista
- sote-keskuksen sivuilla saatavilla tietoa järjestöjen digituesta
 - työparityöskentely digituen tiimoilta
 - esim. kotihoidon mukaan järjestötyöntekijä
 - postimies digituen antajaksi
 - palvelutarpeenarviointikäynnille järjestön edustaja mukaan laajemmalla näkökulmalla
- selvitettävä asiakkaiden konkreettisia toiveita: Millaista digitukea ja missä? Kenen antamana?

Kysymyksiä ja toiveita järjestöille

- Miten tietoutta yhdistysten toiminnasta saa käytännön työntekijöille? Entä soten palveluista järjestöille?
- Onko järjestöillä halua lähteä antamaan digitukea sote-keskuksiin?

Kysymyksiä ja toiveita järjestöiltä

- Miten nuoret on huomioitu soten digipalveluissa?
- Voisiko nuoria käyttää hyödykseen digineuvonnassa?
- Siun soten ammattilaiset tietäisivät yhdistysten toiminnoista/palveluista ja ohjaisivat asiakkaitaan digi- ja muihin palveluihin

Sihteerin muistio: digitaalisten palveluiden kehittäminen

- Digikokeiluja voisi toteuttaa/kokeilla asiakasprosessin eri vaiheissa: ennaltaehkäisevä työ, asiakkaan yhteydenotossa sote-palveluja tuottavaan tahoon ja hoidon tarpeen arviointiin, saatuun palveluun tai sairauden hoitoon. Kehittämisessä huomioitava asiakkaiden sekä sote-ammattilaisten näkökulma.
- ' Pyörää ei kannata keksiä uudelleen' à olemassa olevien digipalvelujen kartoittaminen (myös valtakunnallisesti), niiden hyödyntäminen ja kokeilu myös esimerkiksi Siun Soten palvelujen osana.
- järjestöjen ja muiden toimijoiden paikallisista ja valtakunnallisista digitaalisista tukipalveluista (esim. Peluuri valtakunnallinen chat tai Kriisikeskuksen videovälitteinen kriisiapu) koonti ja kartoittaminen, tieto olemassa olevista yhdistysten ja muiden toimijoiden tarjoamista digitukipalveluista myös Siun Soten ammattilaisten tietoon ja asiakastyöhön hyödynnettäväksi
 - verkossa tarjottavia tukipalveluja koottu hyvin jo mm. Hyvä kysymys - palveluun <https://www.hyvakysymys.fi/>
- rajapintaintegraatioiden hyödyntäminen tiedon välittämisessä eri palveluiden ja verkkosivujen kesken, paikallisesti esimerkiksi Jelli-järjestötietopalvelun tietojen upottaminen eri verkkosivuille/palveluihin Jelli.fi-rajapintaintegraation avulla
- Sote-keskuksen sivuilla ja esimerkiksi odotustilojen näytöillä voisi olla tietoa erilaisista digitaalisista (tuki)palveluista
- Yhdistykset mukaan kehittämään digikokeiluja ja hyötymään digikokeiluista
- Millä tavalla Siun soten digipalvelut tekee yhteistyötä kuntien digipalvelujen kanssa?
- Siun Soten digipalveluiden käyttöä olisi hyvä neuvoa säännöllisesti Sote -keskuksissa, esim. viikoittain pari tuntia. Siun Soten digipalveluiden neuvonta voisi myös jalkautua kohtaamispaikkoihin.
- Voisiko kokeilla kotiin annettava digitukea esimerkiksi kotihoidon työntekijöiden kanssa. Tarvetta voisi kartoittaa esim. palvelutarpeen kartoituksen yhteydessä

VAMMAISPALVELUT

Ritva Silvennoinen, puheenjohtaja, Kehitysvammaisten Tukiliiton Pohjois-Karjalan Tukipiiri ry, sihteerit Anne Pyykkönen, kehittämispäällikkö, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys

Millaisia toiveita vammaispalveluiden kehittämiseen järjestönäkökulmasta?

- palvelupolku katkeamaton
- ihmisten ei tarvitse liikkua, ammattilaiset liikkuvat
- sujuvamat prosessit → mahdollistaa riittävät resurssit
- vammaisjärjestöjen yhteistyön tiivistyminen
- vammaisjärjestöjen ja ammattilaisten yhteistyön tiivistyminen → yhteistyön tiivistämiseen uusia keinoja
- ammattilaisten perehdyttäminen järjestöihin
- asiakkaiden kohtaaminen
- selkokieliisyys, huomion kiinnittäminen viestintään → Kuka on asiakas? Miten viestitään?
- esteettömyys
- osallisuus palvelujen kehittämisessä
- esimerkiksi maakunnallinen vammaisneuvosto

Sihteerin muistio: vammaispalvelut

- palvelujen saavutettavuus, esteettömyys, selkokielineen viestintä, monikanavaisuus viestinnässä (osa hyötyy enemmän digistä, osan sulkee ulkopuolelle) – saavutettavat peruspalvelut myös vammaisille
- asiakkaan kohtaaminen asiakastilanteessa - ei omaiselle tai avustajalle (tai tietokoneelle) puhuminen asiakastilanteessa, vaan asiakkaalle itselleen
- osallisuus palveluissa ja palvelujen kehittämisessä → maakunnallinen vammaisneuvosto Siun soten yhteyteen, kokoaa yhteen eri vammaryhmien ääntä suhteessa palvelujen kehittämiseen, yhteys myös kunnallisiin vammaisneuvostoihin ja niiden äänen tuominen yhteiseen kehittämiseen, koulutus ja tuki kuntien vammaisneuvostoille
- vammaisjärjestöjen yhteistyön kehittäminen – tarvetta olisi yhteistyön tiivistämiseen. Resurssit tiukilla, aluetyö kaukana suhteessa maakuntaan.
- vammaisjärjestöjen ja Siun soten ammattilaisten yhteistyön tiivistäminen, työntekijöiden perehdytys järjestöjen toimintaan → tieto järjestöjen toiminnasta välittyisi myös asiakkaille
- järjestöt pystyvät tekemään paljon sellaista ohjausta ja neuvontaa, mikä vapauttaa sote-ammattilaisten resurssia muihin tehtäviin
- sujuvamat prosessit, katkeamaton palvelupolku → nykyiset resurssit saadaan riittämään
- kokonaisvaltaista palveluohjausta ja neuvontaa, oma ammattilainen, jolla langat käsissä omiin palveluihin liittyen. Tiimityöskentelyä enemmän perusth-erikoissh välillä
- Liikkuvat palvelut, enemmän erikoispalveluita lähelle, uudet työmenetelmät, etäyhteydet jne. Palvelut liikkuu, ihmisten ei tarvitsisi liikkua niin kauas erikoissairaanhoidon perässä, esim. kuuloasiat

JÄRJESTÖYHTEISTYÖ

Elina Pajula, toiminnanjohtaja, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys, sihteeri Hanna Kääriäinen, järjestökehittäjä, Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys

perehdytys, yhdistysyhteistyön vastuuhenkilöt, sote-keskusten järjestöpisteet, sovitut yhteiset käytännöt

Siun soten suunnitelma hyte-järjestöyhteistyöhön *)

- tehdään yhteistyössä järjestöjen ja kuntien kanssa
- vastuuhenkilö kokoaa
- järjestökumppanuuspöytä
- järjestöpisteet:
- fyysiset ja virtuaaliset
- matalan kynnyksen palveluohjaus
- **sosiaalinen resepti**
- ammattilaisten koulutus
- järjestöyhteyshenkilöt
- toimijat koolla 2020 + vastuuhenkilö
- alustava suunnitelma 2020
- toimintamalli + -rakenne 2021
STEA + lisäresurssia, ESR-rahoitus

Sihteerin muistiinpanot: järjestöyhteistyö

- käytiin keskustelua ja kokemusten vaihtoa järjestöpisteiden aiemmista pilotoinneista: järjestöhuone Linkki ja Rantakylän hyvinvointiasema (KAKE-hanke) Tärkeää, että vastuut ja tarkoitus määritellään ja fokusoidaan. Mm. Rantakylän hyvinvointiaseman järjestöpisteessä toimintaan kiinnittyi matalan kynnyksen palveluohjausta: kävijöitä ohjattiin mm. yhdistyksien toimintaan ja ryhmiin. Ko. toiminta vaatii resursseja.
- Miten Jelli-järjestötietopalvelua voidaan hyödyntää sote-palveluissa?
 - Koulutuskysymys. Jellin hyödyntäminen rajapintatoiminnoilla. Sama tieto saavutettavissa montaa eri kautta. Tärkeää, että järjestöt tuottavat tietoa, tieto on ajantasaista ja pitää paikkansa. Huomioitava, että yhdistykset toimivat sekä ammatillisesti että vapaaehtoisesti. Otettava huomioon missä muodossa tiedot on oltava, että rajapintaratkaisut onnistuvat. Huomioitava luettavuus eri laitteilla, esim. mobiili. Paikallisuus, miten siitä tehdään henkilökohtaista. ”Jelli 2.0”
- millainen on tulevaisuuden järjestöpiste. Voi olla sekä fyysinen että digitaalinen.
- sote-ammattilaisten koulutus. Mitä yhdistyksiltä voi odottaa. Mitä tarkoittaa, että toiminta on vapaaehtoista.
- yksinäisyyden ja turvattomuuden kokemus → miten hyte- ja järjestöyhteistyö voivat vaikuttaa tähän.
- maahanmuuttaneuvosto (maakunnallinen/Joensuu?), maahanmuuttajaraadit
- Maakunnallinen hyte-järjestöyhteistyön erillinen suunnitelma
 - maakunnallinen malli, miten hyte-järjestöyhteistyötä tehdään.
 - sisältöjen rakentaminen ja avaaminen, sovitut käytännöt *) katso fläppi muistiinpanot